

ריצ'רד בראוטיגן
מאנגלית: ליאור שטרנברג

גורן

בחיי, מרוב שאת יפה מתחיל לרדת גשם

הו, מרסיה, אני רוצה שילמדו את פיך הבלונדיני הארוך בבית הספר התיכון, כדי שהילדים ידעו שאלהים חי כמו מוסיקה בתוך העור ונשמע כמו צ'מבלו מופז. אני רוצה שתעודות סוף השנה יראו כה:

משחק בחפצי זכוכית ערינים - טוב מאד

קסמי מחשב - טוב מאד

כתיבת מכתבים לאהובי לבך - טוב מאד

חיי הדגים - טוב מאד

יפיה הבלונדיני הארוך של מרסיה - מצוין!

אם תהיה פעם רכבת ארוכה ארוכה של שירי אהבה, הרי שהשיר הנפלא הזה יהיה, בעיני, מועמד רציני לתפקיד הקטר. ריצ'רד בראוטיגן לא כולא את אהובתו בחדר פרטי, הוא שובר את הקירות ונותן לנו להתפעל יחד איתו. הו מרסיה, הו אהבה.

רוני סומק

ולכן יפוגו כאשר שקיעת השמש לא תאפשר את המשך ההתבוננות, אך לתחושת עולה ממנו האפשרות שעם סיום ההתבוננות עשויה להעלם אף המתבוננת עצמה.

אסיים את הרשימה בשיר מס' 5 במחזור זריאציות על אושר' (עמ' 40) העוסק אף הוא בהתפוגגות גם בשיר זה מובילה ההתבוננות הממזגת פנים וחוץ להתעוררותה של חוויה פנימית - במקרה זה של אושר - אולם בשורה השלישית (האמצעית בשיר בן חמש השורות) מתחדשת ההפרדה, והדבר מוביל לגירוש התודעה מגן העדן שזה עתה נגלה: "שקבות הירק הסמיך/ נסגרות כפספלוזה בלילה/ האשר מסמן לך לקום/ את נכנסת הביתה/ הוא נשאר בחצר."

גיא פרל

שבין משיכת מחול האקוורל לבין הרף. דוגמה נוספת, מפורשת יותר, לאותו שטטוש גבולות - "בשעה הסופית הזאת/ אי אפשר להבחין בין הירח לפנסים מפעל לצמרות/ בין שקשוק הלב לתפוף הרקבת/ בין צלילית גופי על השביל/ ובין הריק הגדול" (עמ' 43).

שטטוש הגבולות בין הפנים לחוץ מוביל למפגש בלתי אמצעי עם החוויה, אולם חידוש הפרדה בין אובייקט לסובייקט כרוך בסכנת היעלמותה. בדומה לשיר אליו התייחסתי בפתח הרשימה, שירים רבים בספר עוסקים בהתפוגגות, העלמות ודעיכה. כדוגמה נוספת אביא את השיר שממנו נלקח שם הספר - "מזמן לא שמעתי את טוסי הלילה/ אני חוששת שחסלו אותם/ כמו שעשתה הבוגגה לשיח השושנים/ את השיח אולי עוד אוכל להציל/ אבל איך אחזיר את קולם הכחל/ בלילות הלכנים" (עמ' 34). עוד דוגמה מעניינת לתיאור התפוגגות מעמיד שיר מספר 5 בשער 'ים' (עמ' 30): "הסרטנים אינם נאחזים/ כשהים מכה על הסלעים/ וכשהשמש שוקעת/ הם פגים באפלה/ כלא היו". שיר נפלא זה עוסק לתחושת בהתפוגגות כפולה - עולה ממנו האפשרות כי הסרטנים אינם קיימים אלא בהכרת המתבוננת

בתוכו מורכבות רבה. קובליו אינה מנסה להבין או להסביר מדוע התעורר הצורך לבכות את אדוות האגם, כי אם מדלגת ישירות לקושי שיש למעשה היצירה להתמודד עמו. זהו ביטוי נפלא להכנעה ולעדינות המאפיינות את שירי רציוני הספר - קובליו מבקשת לשרטט את החוויה הפנימית באמצעות התמונה החיצונית, תוך השארת הסיבות וההסברים מחוץ לטווח המילים. כאשר קראתי את השיר הוצפה הכרתי בתנועת ההתפוגגות וההתכלות המתמדת האצורה באדוות האגם, ודומה שללא הצורך לרשום רשימה זו היתה נותרת אצלי מחוץ לטווח המילים - שם היא מתקיימת במלוא עצמתה.

הנוף, או כל אובייקט שהיא מתארת, אינו משמש לקובליו כמטאפורה - היא מתארת אותו כהווייתו ומבטה, כמבטה של ציירת, נותר קרוב אליו ונאמן לו. למרות זאת, ובוה כוחם, מובילים השירים אל החוויה הפנימית. דוגמה נוספת - "הים מסתער על הסלעים/ כמו כלבים כחלים על פכרות זחב/ דבר אינו משיביע" (שיר מס' 5 בשער 'ים', עמ' 30). בשיר זה, ככרבים מן השירים, הגבול בין המציאות לבין החוויה - במקרה זה חוויית רעב מתמיד - אינו ברור, והוא נותר מטושטש כגבול

אירוס אירוסיה קובליו
מזמן לא שמעתי
את טוסי הלילה
שיר: אהבים

15